

Asia: VN /5137/2022

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Varautumista oli käsitelty monesta eri näkökulmasta ja teksti oli ajantasaista. Muistion loppuosassa oli käsitelty suunnitellut muutokset liittyen valmiuslakiin. Muistiossa on huomioitu Suomen liittyminen Natoon ja sen aiheuttamat muutokset varautumisvelvoitteeseen.

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

Valmiuslain alustavat muutosehdotukset ovat kannatettavia.

Henkilövarauksista ei ole muistiossa mitään mainintaa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa henkilövaraukset muodostavat merkittävän tekijän poikkeusoloihin varautumisessa.

Valmiuslain mukaisien toimivaltuuksien muutokset tulevat nopeisiin tilannemuutoksiin nähden viiveellä. Viranomaisten tulee toimia äkillisissä tilanteissa ilman valmiuslain antamaa toimivaltuuden antamaa tukea. Esimerkkinä tästä on mm. laajamittainen maahantulo, joka voi aiheuttaa potilasruuhkaa. Tällaisessa tilanteessa ennen valmiuslain antamaa tukea joudumme tekemään muutoksia kiireettömään toimintaan, jotta voimme vastata paremmin lisääntyneeseen akuuttiin palvelutarpeeseen.

Erytisen tärkeää on, että ministeriöiden yhteistyötä tiivistetään ja sen tulisi myös näkyä ministeriöiden alaisessa toiminnassa ”kentällä” (esim. hyvinvointialueilla STM ja SM yhteistyön tiivistäminen ja päätösten yhteensovittaminen on erittäin tärkeää).

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

Sosiaali- ja terveydenhuollonorganisaatioiden suorituskykyvaatimukset, toisin sanoen varautumisvelvoite normaaliolojen häiriötilanteissa: kuinka pitkäkestoiseen häiriötilanteeseen tulee varautua hyvinvointialueetasolla, YTA-tasolla ja valtakunnallisesti (materiaalinen varautuminen). Huoltovarmuusvarastojen kierrätys tarvikkeiden vanhenemisen ehkäisemiseksi tulisi myös huomioida varautumisvelvoitteen yhteydessä.

Myös huoltovarmuuslain uudistaminen olisi ajankohtaista. Viimeisin laki on vuodelta 1992 ja sen jälkeen maailmanpoliittisessa tilanteessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Lindberg Jukka
Kainuun hyvinvointialue

Hälinen Elina
Kainuun hyvinvointialue